

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 października 2015 r.

PS-KNPS.431.6.24.2015.HS

Pan
Edward Rak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bogatyni

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 8 - 10 lipca 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki: przewodnicząca zespołu, Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogatyni, ul. II Armii WP 14, 59- 920 Bogatynia z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 8 lipca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierował Pan Edward Rak zatrudniony na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogatyni od dnia 1 sierpnia 1996 roku.

Pan Edward Rak jest odpowiedzialny za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 18 sierpnia 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogatyni, w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust. 1 pkt 2 w okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogatyni przekazał ocenę zasobów pomocy społecznej do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu zamiast do Rady Gminy. Kierownik Ośrodka nie posiada Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581). Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogatyni kompletują dokumenty i przeprowadzają wywiady środowiskowe, a przedmiotowe decyzje podpisuje Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4, 5 ustawy, nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 ustawy gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 3, 4 i 6 ustawy, pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Bogatynia zadania wskazane w art. 110 ust. 5 i 6 ustawy nie są realizowane z uwagi na fakt, że nie składano wniosków o pomoc w tym zakresie. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej udzielają informacji w zakresie składania pozwów o alimenty, a także pomagają wypełniać i kompletować dokumentację dotyczącą ustalenia niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Ośrodek w ramach zadania art. 110 ust. 4 ustawy koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9) oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Kierownika i pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje.

Ponadto stwierdzono, że Uchwałą Nr XXIV/202/05 Rada Gminy i Miasta w Bogatyni dnia 28 lutego 2005 roku określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uchwała nie wskazuje kosztu 1 godziny świadczonych usług oraz specjalistycznych usług. Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Zatem wskazać należy, że przytoczony przepis ustawy o pomocy społecznej stanowi, że to właśnie rada gminy jest organem właściwym do określenia szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Oznacza to konieczność ustalenia przez radę gminy w uchwale szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. Oznacza to również konieczność ustalenia kwoty odpłatności za realizację jednej godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- Nieprzekazanie do rady gminy oceny w zakresie pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogatyni nie przekazywał do Rady Gminy w terminie do 30 kwietnia oceny zasobów pomocy społecznej.

Przepis art. 16a ust. 4, wskazuje, że organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy (...) ocenę zasobów pomocy społecznej, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

- Brak zaświadczenia lekarza specjalisty ze wskazaniem liczby godzin i zakresu usług w dokumentacji dotyczącej przyznania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (zadania własne).

W przypadku decyzji przyznających pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych stwierdzono brak zaświadczeń lekarskich wskazujących ilość godzin oraz zakres wymaganych usług.

- Brak wywiadu aktualizacyjnego.

W przypadku sprawy Nr 4 (W.Ch.) dotyczącej usług opiekuńczych stwierdzono brak wywiadu aktualizacyjnego do wydanej decyzji Nr OPS/UOS/12/5/2014 z dnia 26.05.2014 r.

- Zmiana odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej pomimo zmiany wysokości dochodu osoby o kwotę niższą niż 10% kryterium dochodowego.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 b ustawy zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W sprawie Nr 2 (Z.W.) decyzją Nr OPS/DPS/O-3/4/2015 z dnia 9.04.2015 r. ustalono odpłatność Strony za pobyt w placówce w wysokości 1.175,58 zł miesięcznie przyjmując dochód osoby w kwocie 1.679,40 zł. Z uwagi na umieszczenie Strony w trakcie miesiąca tj. od 27.03.2015 r. ustalono odpłatność za okres 27.03.2015 r. do 31.03.2015 r. w wysokości 189,61 zł. W związku ze zmianą wysokości dochodu od 1.03.2015 r. nie przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (dochód Strony wynosi 1.708,16 zł) decyzją z dnia 9.04.2015 r. Nr OPS/DPS/O-3/4/2015 zmieniono odpłatność za pobyt w DPS od 1.04.2015 r. i ustalono kwotę odpłatności 1.194,31 zł miesięcznie – przyjmując jednocześnie błędną wysokość emerytury do naliczenia odpłatności za pobyt w dps (przyjęto dochód 1.706,16 zł, a powinno być 1.708,16 zł). Od dnia 1.04.2015 r. Strona powinna wносить nadal opłatę w wysokości 1.175,58 zł.

W związku z powyższym ustalono, że w okresie od 1.04.2015 r. do 30.06.2015 r. po stronie mieszkańca dps powstała nadpłata w łącznej kwocie 56,19 zł [1.194,31 zł – 1.175,58 zł = 18,73 zł; 18,73 zł x 3 miesiące (IV, V, VI 2015 r.)], którą należy zwrócić Stronie. Natomiast po stronie Gminy powstała niedopłata w tej samej wysokości, którą należy wyrównać na rachunek dps.

W wyniku kontroli sformułowane zostały następujące zalecenia:

1. Przestrzegać terminowego przekazywania oceny zasobów pomocy społecznej do rady gminy.

Podstawa prawna: art. 16a ust. 1-4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco

2. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawać po przedłożeniu aktualnego zaświadczenia lekarza specjalisty kwalifikującego do usług, z określeniem rodzaju i zalecanej liczby godzin usług.

Podstawa prawna: art.107 ust. 5 d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z Dz. U. 2015 r., poz. 163 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym aktualizacje wywiadów środowiskowych winny być sporządzane za każdym razem, gdy strona ubiega się o pomoc po raz kolejny oraz w sytuacji, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie. Ponadto w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Przeliczenia wysokości odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej dokonywać w oparciu o art. 106 ust. 3 b ustawy o pomocy społecznej tj. gdy kwota dochodu osoby samotnie gospodarującej przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, przy czym zmiany tej należy dokonać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu. W związku z powyższym w sprawie Nr 2 (Z.W.) zweryfikować odpłatność za dps tj. rozliczyć nadpłatę po stronie mieszkańca w wysokości 56,19 zł i niedopłatę w tej samej wysokości po stronie gminy.

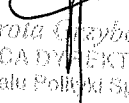
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniiesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Daria Czarbawska
Z-CJA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Grzmielewicz
Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

402. 1000000000 E. Zygmunt
Ewelina Zygmunt